

ONTVANGEN 27 DEC 2006

RAAP-NOTITIE 1832

Plangebied Heeg - Veenstra Transport

Gemeente Wymbritseradiel

**Archeologisch vooronderzoek: een inventariserend
veldonderzoek**

Colofon

Opdrachtgever: Architectenbureau Zijlstra

Titel: Plangebied Heeg - Veenstra Transport, gemeente Wymbritseradiel; archeologisch
vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek

Status: eindversie

Datum: september 2006

Auteur: drs. J.E.A. Jans

Projectcode: WYVT

Bestandsnaam: N01832-WYVT.doc

Projectleider: drs. J.E.A. Jans

Projectmedewerker: J. Pruim

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 18768

Autorisatie: drs. T.J. ten Anscher

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2006

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: Architectenbureau Zijlstra
- *aanleiding onderzoek*: plantontwikkeling in verband met een uitbreiding van Veenstra Transport.
- *datum uitvoering veldwerk*: 28 augustus 2006

Locatiegegevens

- *plangebied*: het plangebied bevindt zich in het noorden van Heeg, aan de Lytshuzen 26.
- *plaats*: Heeg
- *gemeente*: Wymbritseradiel
- *provincie*: Fryslân
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 10G
- *plangebied in gebruik als*: grasland
- *oppervlakte plan-/onderzoeksgebied*: ca. 0,75 ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: 169.909/554.436

Onderzoeksvragen

Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen?

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) en die valt onder de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; <http://www.sikb.nl>). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Archeologische gegevens

- *archeologisch advies*: volgens de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE; www.fryslan.nl/binfo/chk/inhoud/startchk.htm) is voor de periode Steentijd-Bronstijd een karterend onderzoek 2 noodzakelijk (6 boringen per ha met een minimum van 6 boringen per plan, voor plangebieden groter dan 2500 m²). Voor de periode IJzertijd-Middeleeuwen is een

historisch en karterend onderzoek 3 vereist (6 boringen per ha, met een minimum van 6 boringen per plan, voor plangebieden groter dan 5000 m²).

- *ARCHIS-waarnemingen en -vondstmeldingen (nationaal Archeologisch Informatie Systeem):*
 - in plangebied: geen
 - in de directe nabijheid (< 300 m): een AMK-terrein van hoge archeologische waarde (Monumentnummer 10102, CMA-nummer 10G-033). Het betreft een terrein waar de laat-middeleeuwse stins Solkama heeft gestaan.

Historische gegevens

- *historische kaarten:* op de kaart uit 1687 (Schotanus à Sterringa, 1718), de kaart uit 1851 (Eekhoff, 1859) en de topografische kaarten van 1854/1855 (Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1992) en 1903 (ROBAS Producties, 1990) is in het plangebied geen bebouwing afgebeeld.

Bodemkundige en/of geologische gegevens

- *bodem volgens bodemkaart:* waardveengronden met zand ondieper dan 120 cm (Stiboka, 1974: code kVz).

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen:* in een driehoeksgrid van 25 bij 30 m. De positie van boring 5 wijkt hiervan af door de aanwezigheid van een grote plas water ten gevolge van zware regenval.
- *gebruikt boormateriaal:* een gutsboor met een diameter van 3 cm
- *totaal aantal boringen:* 8
- *minimaal geboorde diepte:* 0,85 m
- *maximaal geboorde diepte:* 1,35 m
- *boorbeschrijvingen:* lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989).
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met:* meetlinten

Booronderzoek: resultaten

- *beschrijving laagopvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogenetisch):* de bodemopbouw in het plangebied wordt van boven naar beneden beschreven. De toplaag bestaat uit een bouwvoor/verstoorde laag (donkerbruingrijze tot grijsbruine, matig tot sterk siltige, zwak tot matig humeuze, stevige klei, soms met veen- en kleibrokken) met een dikte van 0,15 tot 1,0 m. Onder de bouwvoor/verstoorde laag bevindt zich in de meeste boringen een kleilaag (grijze, matig siltige, stevige klei met ijzervlekken) met een dikte van 0,15 tot 0,25 cm. Onder deze kleilaag of direct onder de bouwvoor/verstoorde laag is in vrijwel alle boringen veen aangetroffen (donkergrijsbruin tot zwartbruin, kleiig veen en/of donkerbruin tot zwartbruin, mineraalarm

mosveen). De veenlaag heeft een dikte van 0,15 tot 0,55 m. Onder het veen en in boring 1 direct onder de bouwvoor/verstoorde laag is dekzand aangetroffen (zwartgrijs tot lichtbruin tot bruingeel tot donkergeel, zwak tot matig siltig, humusarm tot matig humeus, matig fijn zand). In het dekzand heeft lichte bodemvorming plaatsgevonden, maar heeft zich geen duidelijke podzol gevormd.

- *Archeologische indicatoren in boringen:* geen

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

De bodem in het plangebied bestaat uit een bouwvoor/verstoorde laag op een kleilaag op veen op dekzand. In geen van de boringen zijn archeologische indicatoren aangetroffen.

Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt voor het plangebied geen archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen.

Contactpersonen

- *contactpersoon overheid:* dr. G.J. de Langen (provinciaal archeoloog provincie Fryslân), tel. 058-2925487.
- *contactpersoon RAAP:* drs. J.E.A. Jans (projectleider RAAP), tel. 0512-589140.

Literatuur

- Brinkkemper, O., e.a. (redactie), 1998.** *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.
- Eekhoff, W., 1859.** *Nieuwe Atlas van de Provincie Friesland*. Leeuwarden.
- Nederlands Normalisatie-instituut, 1989.** *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- ROBAS Producties, 1990.** *Historische atlas Friesland. Chromotopografische Kaart des Rijks, schaal 1:25.000*. ROBAS Producties, Den IJp.
- Schotanus à Sterringa, D.B., 1718.** *Uitbeelding der Heerlijkheit Friesland; zoo in 't algemeen, als in haare XXX bijzondere grietenijen*. François Halma, Ljouwert.
- Stiboka, 1974.** *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Kaartblad 10 West (gedeeltelijk) Sneek en 10 Oost Sneek*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.
- Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1992.** *Grote Historische Provincie Atlas Friesland 1853-1856, schaal 1:25.000*. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, Groningen.

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

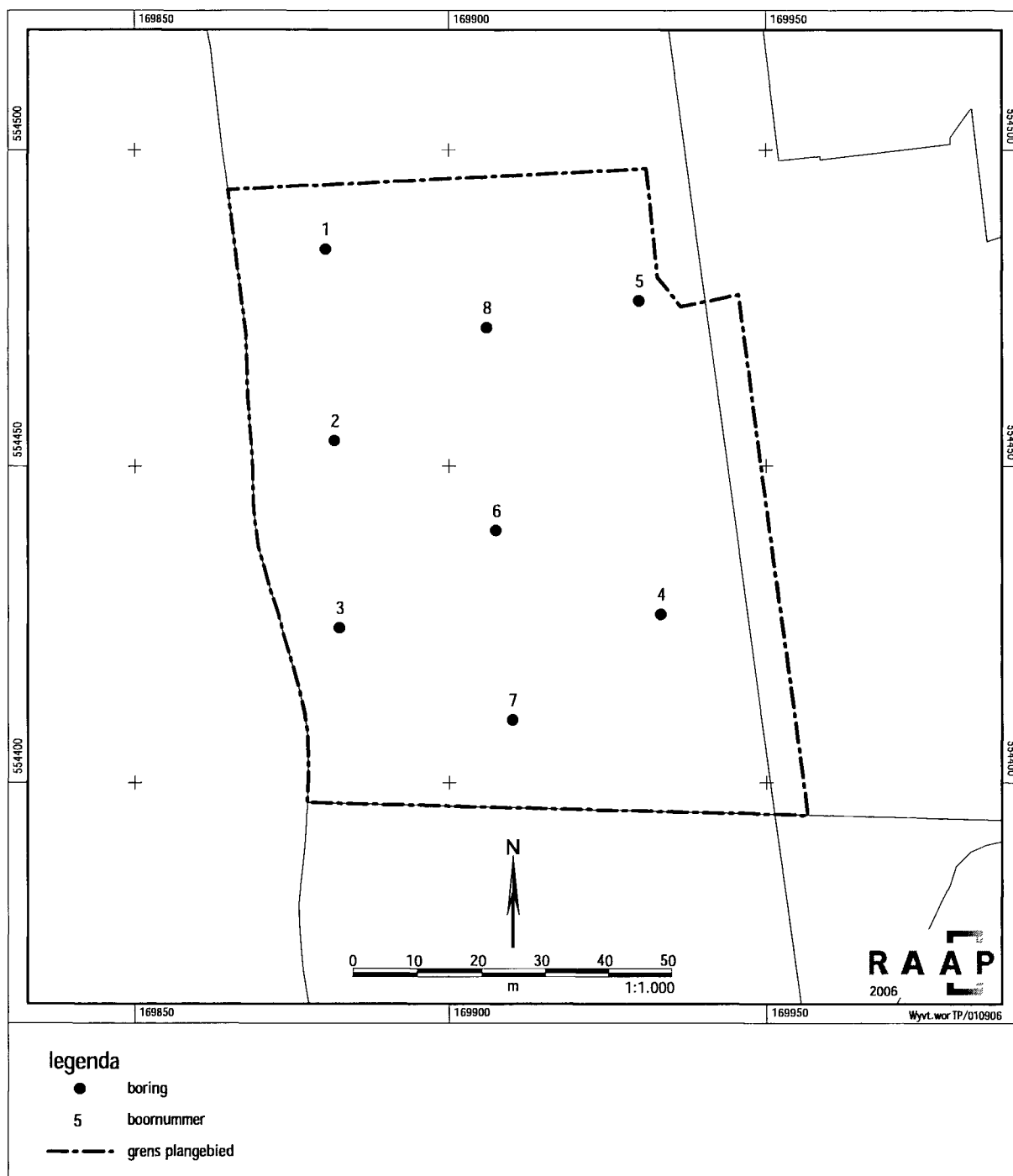
Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen.

Periode	Datering			
Nieuwe tijd	1500	-	heden	
Late Middeleeuwen	1050	-	1500	na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050	na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450	na Chr.
IJzertijd	800	-	12	voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800	voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000	voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900	voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800	voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

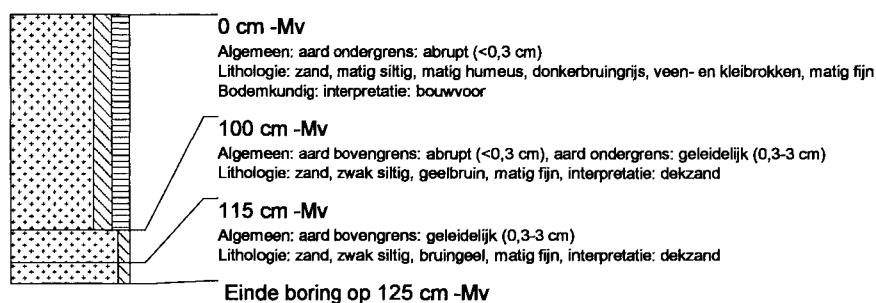


Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen

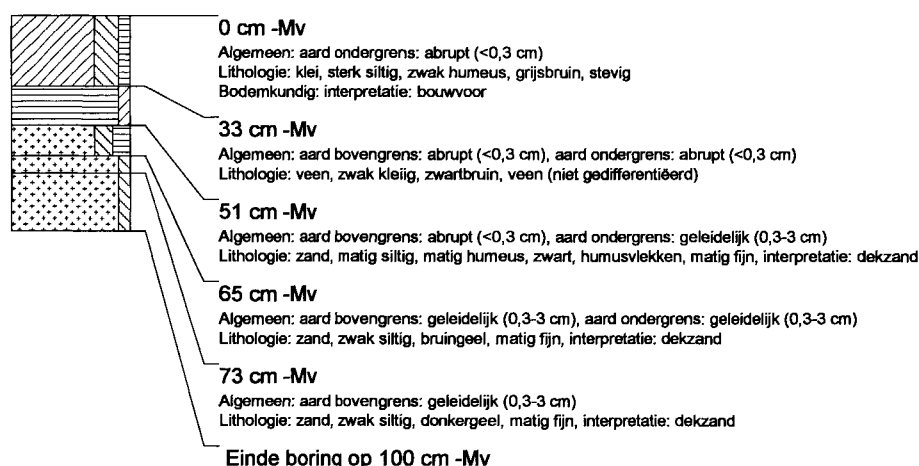
boring: WYVT-1

beschrijver: JJ/JEP, datum: 28-8-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Friesland, gemeente: Wymbritseradiel, plaatsnaam: HEEG, opdrachtgever: ARCHITECTENBUREAU ZIJLSTRA, uitvoerder: RAAP Noord



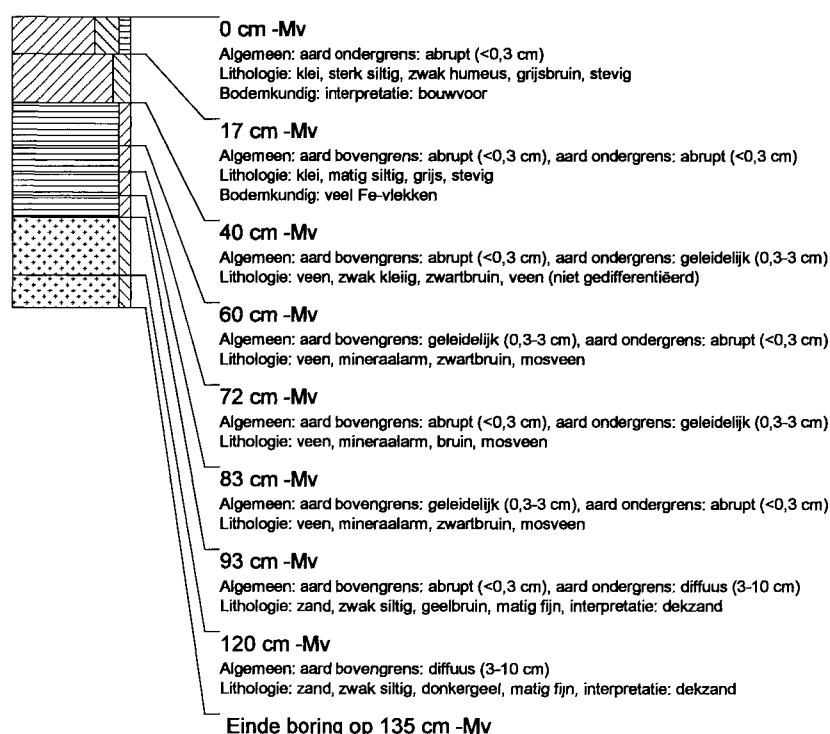
boring: WYVT-2

beschrijver: JJ/JEP, datum: 28-8-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Friesland, gemeente: Wymbritseradiel, plaatsnaam: HEEG, opdrachtgever: ARCHITECTENBUREAU ZIJLSTRA, uitvoerder: RAAP Noord



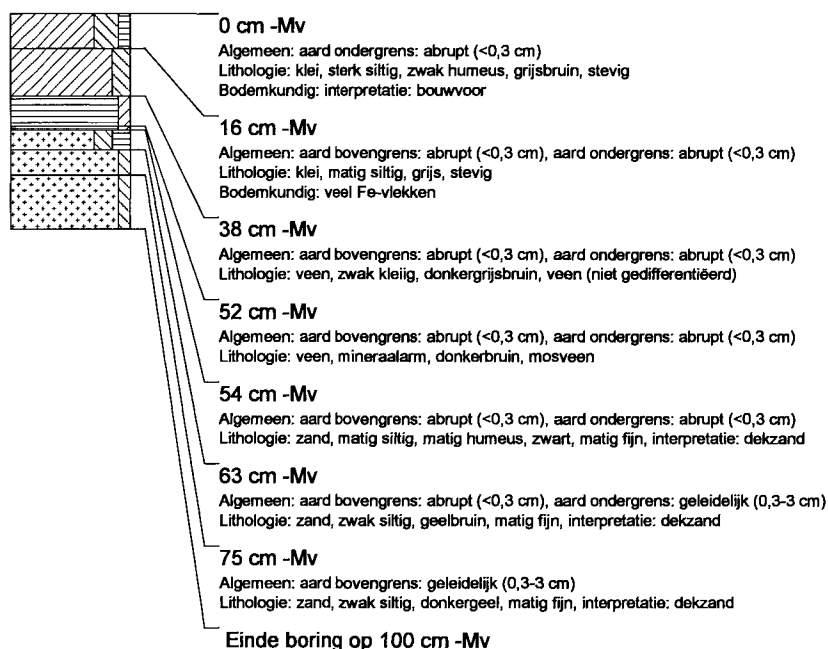
boring: WYVT-3

beschrijver: JJ/JEP, datum: 28-8-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Friesland, gemeente: Wymbritseradiel, plaatsnaam: HEEG, opdrachtgever: ARCHITECTENBUREAU ZIJLSTRA, uitvoerder: RAAP Noord



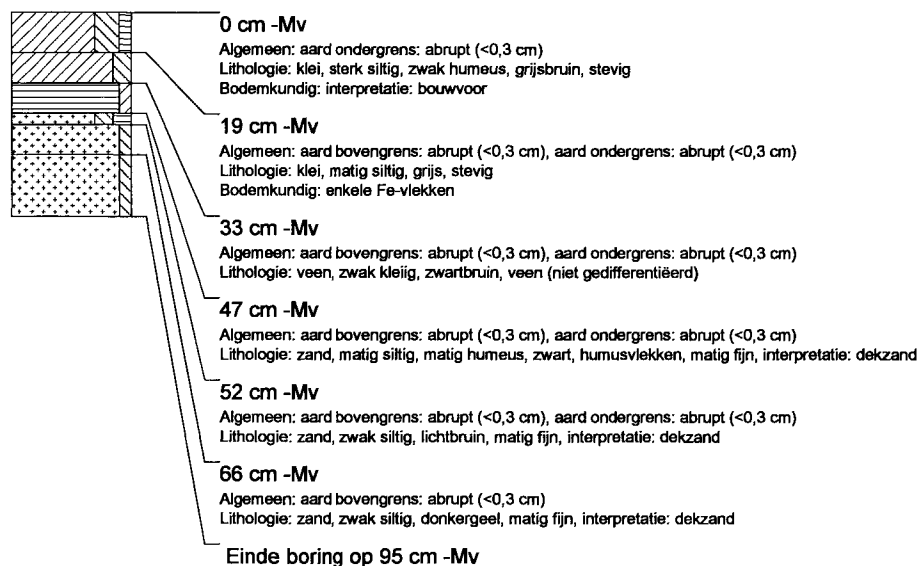
boring: WYVT-4

beschrijver: JJ/JEP, datum: 28-8-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Friesland, gemeente: Wymbritseradiel, plaatsnaam: HEEG, opdrachtgever: ARCHITECTENBUREAU ZIJLSTRA, uitvoerder: RAAP Noord



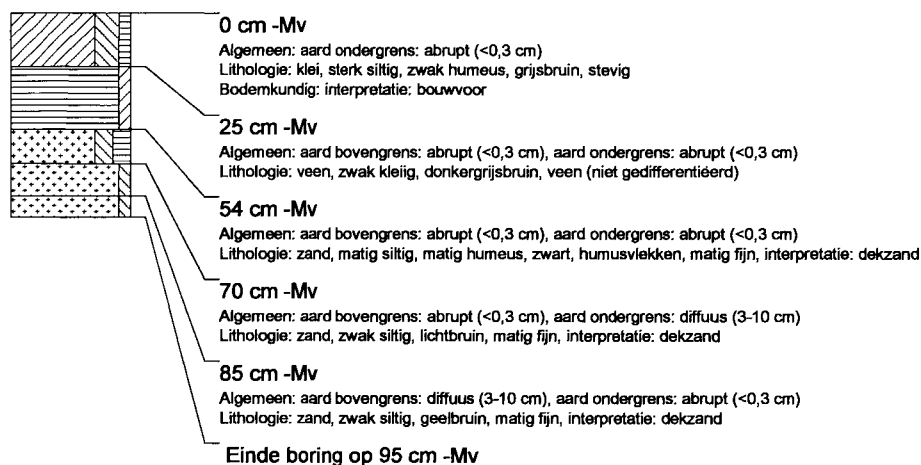
boring: WYVT-5

beschrijver: JJ/JEP, datum: 28-8-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Friesland, gemeente: Wymbritseradiel, plaatsnaam: HEEG, opdrachtgever: ARCHITECTENBUREAU ZIJLSTRA, uitvoerder: RAAP Noord



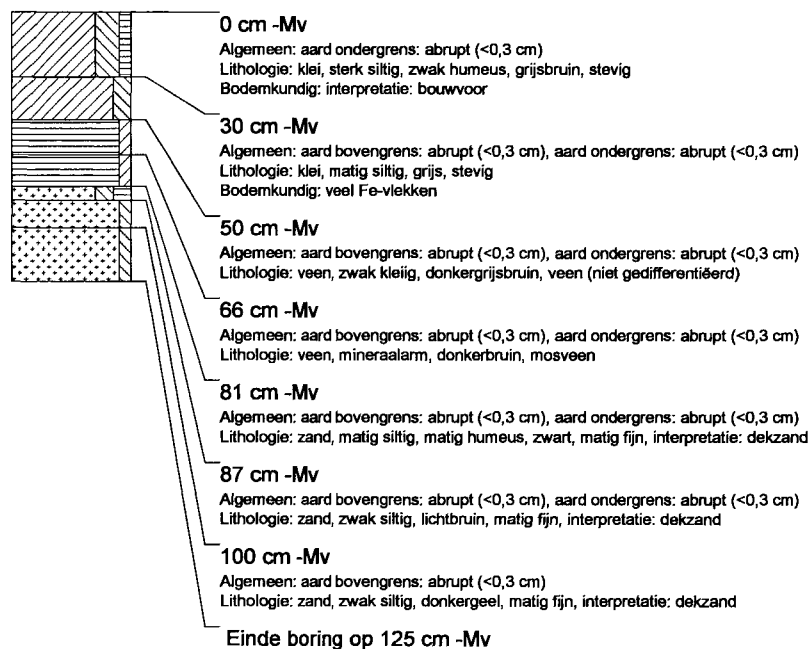
boring: WYVT-6

beschrijver: JJ/JEP, datum: 28-8-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Friesland, gemeente: Wymbritseradiel, plaatsnaam: HEEG, opdrachtgever: ARCHITECTENBUREAU ZIJLSTRA, uitvoerder: RAAP Noord



boring: WYVT-7

beschrijver: JJ/JEP, datum: 28-8-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Friesland, gemeente: Wymbritseradiel, plaatsnaam: HEEG, opdrachtgever: ARCHITECTENBUREAU ZIJLSTRA, uitvoerder: RAAP Noord



boring: WYVT-8

beschrijver: JJ/JEP, datum: 28-8-2006, boortype: guts-3 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: braak, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Friesland, gemeente: Wymbritseradiel, plaatsnaam: HEEG, opdrachtgever: ARCHITECTENBUREAU ZIJLSTRA, uitvoerder: RAAP Noord

